

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Jezikovno vprašanje v mestnem zboru Ljubljanskem.

V Ljubljani 19. marca.

Včerajšnji seji mestnega zbora Ljubljanskega poročal je mestni odbornik gospod Ivan Hribar v imenu finančnega odseka o dopisu visoke c. kr. deželne vlade kranjske gledé tržnega reda in o upeljavi novega klavničnega reda.

Gospoda Hribarja poročilo, ki je za veljavo načelne važnosti slove.

Mestni zbor je v svojih sejah dne 6. in 7. decembra 1883 odobril načrt tržnega reda za živinske sejme v Ljubljani in regulativ za mestno klavnico — in mestni magistrat je zato, da bi oba dobila veljavo že 1. januarja 1884 predložil ju 11. decembra 1883 s svojim dopisom št. 18230 visoke c. kr. deželni vladi v potrjenje in sicer v smislu sklepa mestnega zbora v slovenskem jeziku. Visoka c. kr. deželna vlada pa je dne 12. decembra 1883 vrnila mestnemu magistratu ulogo s tergalnim dopisom št. 10.553 „mit dem Auftrage, die in der Sitzung des Laibacher Gemeinderathes vom 6. und 7. december 1883 beschlossene Viehmarktordnung für die Stadt Laibach sammt dem Regulativ für das Laibacher städtische Schlachthaus in beiden Landessprachen in duplo, versehen mit der entsprechenden Aufschrift und gehörig unterfertigt anher vorzulegen.“

Mestni magistrat preskrbel je takoj nemški prevod tržnega reda in klavničnega regulativa; odposlal ga je pa s svojim dopisom št. 18.541 dne 24. decembra 1883 finančnemu odseku s prošnjo „da blagovoli konstatovati soglasje obeh načrtov in da blagovoli koj v prihodnji seji mestnega zbora nasvetovati odobrenje nemškega teksta.“

Finančnemu odseku tega ni bilo mogoče storiti, kajti načelnik njegov, gospod dr. Alfonz Mosché preprical se je, pregledovaje nemški prevod in primerjaje ga z izvirnikom, da je jako pomanjkljiv in da mnogokrat ne izraža verno določek izvirnika. Lotil se je tedaj sam dela in prevel je tržni red in klavnični regulativ na novo v nemščino; potem pa še le predložil svoj prevod finančnemu odseku v posvetovanje in odobrenje.

Leta pa je gledé tega, bi se li ustreglo ukazu visoke c. kr. deželne vlade, da se predloži tržni red

in klavnični načrt v obeh jezikih v potrjenje, bil drugačnega mnenja, ko mestni magistrat.

Res je bila visoka c. kr. deželna vlada opravljena vrniti oba načrta iz formalnih ozirov, ker sta se ji namreč predložila brez nadpisa in podpisa; nikakor pa po mnenji finančnega odseka ni imela pravice zaukazovati, da se jej predloži tudi v drugem deželnem jeziku. Očividno je tedaj prekoračila tu meje svoje kompetence.

Ako bi slavni mestni zbor priznal opravičenost njenega ukaza priznal bi s tem ob enem, da so v Ljubljani jedino slovenske uloge sploh neopravičene, kar pa bi bilo proti jasnej določbi člena XIX ustave, kateri vsem narodom priznava jednake pravice pred uradi.

§. 70 obrtnega reda se glasi: Innerhalb obiger Bestimmungen hat jede Gemeinde in welcher Märkte abgehalten werden, unter Genehmigung der politischen Landesstelle die Marktordnung, welche auch den Marktgebührentarif zu enthalten hat, nach den örtlichen Bedürfnissen festzustellen. Kakor vidno ne daje tudi ta paragraf visoke c. kr. deželni vladi pravice določevati, v katerem jeziku se jej ima tržni red v pregled in odobrenje predložiti. Hoteti to izvajati iz poslednjih besedij „nach den örtlichen Bedürfnissen“ lokalnim razmeram primerno) bilo bi absurdno, kajti zakonodajalec gotovo ni nameraval s temi besedami dajati vladi v roko orožja za demonstriranje proti kacemu neljubemu jeziku, kakor v tem slučaju proti slovenščini. Sicer se pa besede „nach den örtlichen Bedürfnissen“ ozirajo na „Marktordnung“ in pač ne more biti dvombe, da se tržni red lokalnim razmeram primerno ravno tako lahko spiše v slovenskem, kakor v nemškem jeziku in da njegove določbe neso nič manje lokalnim razmeram primerne, ako se vladi predlože v potrjenje le v slovenskem jeziku.

Ako bi zahtevanje visoke c. kr. deželne vlade bilo opravičeno, tedaj bi bila morala c. kr. namestništvo v Gradci zahtevati, da mu mestni zastop v Gradci predloži tržni red v potrjenje tudi v slovenskem kot drugem deželnem jeziku v Štajerske; vendar pa tega ni storilo, temveč potrdilo je z odlokom št. 745 z dne 18. februarja 1880 predloženi mu tržni red Graškega mesta. Iz doslej povedanega razvidno je torej, da visoka c. kr. deželna vlada po obstoječih zakonih ni bila nikakor opravičena odbijati v slovenskem jeziku predloženi jej tržni red in klavnični regulativ in zahtevati, da se jej predloži tudi v nemškem jeziku.

Po pojasnilih, katere je vlada meseca decembra 1883 vsled opravičenih očitaj slovenskih listov, dala priobčiti v uradnem listu „Laibacher Zeitung“, gotovo je tudi, da je ista jako dobro vedela, da se to njeno ravnanje ne da opravičiti s postavnimi določbami.

Oficijozno se je zato poudarjalo, da mora vlada nasproti mestnemu zastopu Ljubljanskemu čuvati nad pravicami nemškega prebivalstva na Kranjskem in skrbeti, da bode tudi ono izvedelo za določbe tako važnega akta, kakor je tržni red mesta Ljubljanskega. — Ako je visoka deželna vlada res vodila ta v uradnem listu izražena misel — o čemer se ve da nima pravice dvomiti finančni odsek — tedaj mora mestni zastop odločno protestovati proti indirektno storjenemu mu očitaniu pristranosti in protežiranja slovenskega prebivalstva. Vse dosedanje delovanje njegovo priča namreč, da mu gre pravica nad vse in da jednako skrbi za koristi vseh Ljubljanskih meščanov brez razločka njihove narodnosti. Vsaj je pravilo njegovo in podrejenega mu mestnega magistrata, da vse razglase brez izjeme priobčuje v obeh deželnih jezikih.

Mestni zastop je sicer sklenil v svoji seji dne 7. decembra 1883, da se imata tržni red in klavnični regulativ „dati natisniti v slovenskem jeziku ter razdeliti mej vse tukajšnje mesarje, klavce in gostilničarje, razen tega pa pribiti na lahko vidljivem prostoru v klavnici in na mitnicah“; vendar pa s tem svojim sklepom ni še izrekel, da bi se ne izdala tudi v nemškem ali še celo v kakem drugem jeziku, ko bi se za to potreba pokazala. Ko je storil gornji sklep pa je imel pred očmi, da je ravno v slovenskem jeziku pred vsem potrebno priobčiti tržni red in klavnični regulativ, kajti mesarji, klavci in gostilničarji, kakor tudi ono občinstvo, ki obiskuje Ljubljanske sejmove, zmožni so večinoma le slovenskega jezika. Bil je ta sklep tem bolj opravičen, ker je bivša večina mestnega zastopa, vsprejela klavnični regulativ z dne 27. avgusta 1881, in je v svojem sovraštvu do slovenskega jezika, priobčila ga na

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

XI. Poglavje.

Ponočni sprevod.

Ko se je Maljuta razgovarjal s sinom, je car še vedno molil. Pot je tekel po njegovem obrazu, in krvavi sledovi poklonov do zemlje bili so vedno večji in mnogoštevilnejši, kar zasliši nek šum za seboj. Obrnil se je in zagledal je svojo paznico Onufrevno.

Mnogo skritega vedela je in prorokovala Onufrevna in skoraj nikoli se ni motila. Ko je bil knez Tenepnev še na vrhunci slave, — Ivan bil je takrat še le štiri leta star — prorokovala je knezu, da umrje od glada. To se je tudi zgodilo. Mnogo let je že od tedaj proteklo, a to prorokovanje ostalo je v svežem spominu starcev.

Zdaj je že imela Onufrevna blizu sto let.

Skrivilo se je bilo njeno telo, koža na njenem obrazu se je tako nagubančila, da je bila podobna drevesnej skorji, kakor na starej drevesnej skorji raste mah, tako so tudi Onufrevnino brado pokrivali kodrasti sivi lasje. Zob že davno ni imela, njene oči neso več videle, in glava se jej je krčevito majala.

Onufrevna opirala se je na grčavo bergljo. Dolgo je gledala Ivana, gibajoč porumenela ustna, kakor bi prežvekovala ali molila.

— Kaj? — rekla je paznica z zamolklim tresočim glasom, — ali moliš oče? Moli, moli, Ivan Vasiljevič! Mnogo ti je še treba moliti! Ko bi saj samo stari grehi ležali na tvojej duši! Gospod je milostljiv, morda bi ti odpustil! A ti narediš slednji dan nov greh, včasih še po dva ali tri!

— Zadosti je Onufrevna, — rekel je car, ustajajoč, — sama ne veš, kaj govoriš!

— Ne vem, kaj govorim! Mari sem prišla ob pamet?

In mrtve oči so se pri tej priči zablistale starki.

— Kaj si naredil danes pri kosilu? Zakaj si otroval bojarja? Ti si mislil, da jaz ne vem! Obe-

sili se bodo na te tvoji grehi, kakor tisoč tisočev pudov in potegnili te na dno pekla. A hudiči bodo priskočili in ugrabili te s kremplji,

Starka je zopet začela srdito prežvekovati.

Goreča molitev pripravljala je carja k pobožnim mislim. Razdražena domišljija predstavljala mu je že mnogokrat podobo večnega plačila, pa krepka volja premagovala je strah pred peklenškimi mukami. Ivan je prepričaval sebe, da to grizenje vzbuja v njem sovražnik človeškega rodú, da bi odvrnil božjega pomaziljenca od visokih njegovih namenov. Hudičeve zvijače skušal je premagati car z molitvijo; pogostem je omahoval pod težkim pritiskom domišljije. Takrat ga je obupanje zgrabilo z železnimi kremplji. Nepravilnost njegovih del javljala se je v vsej nagosti pred njim, in strašno mu je zijalo nasproti peklenško brezdnost. Pa to ni trajalo dolgo. Kmalu bil je Ivan nevoljen na svoje malodušje. V jezi na samega sebe in duha teme, na kljub peklu in vesti začel je delo velike krvi, velikega potu, nikoli ni njegova trdosrčnost dosegla take stopinje, kakor po neprostovoljnem oslavljenju.

Misel na pekel ga je zdaj, oživljena po bliža-

škodo stvari samej jedino le v nemškem jeziku.

A tudi sicer se je zgodilo mnogokrat za bivše večine mestnega zbora, da se ni prav nič jemalo v obzir na ogromno večino Ljubljanskega prebivalstva, ker so se večinoma objavljali razglasi le v nemškem jeziku. Še celo v zadevah, ki so se tikale najvitalnejših interesov slovenskega prebivalstva Ljubljanskega, se je postopalo jednako. Tako so n. pr. srečke Ljubljanskega mesta loterijskega posojila, za katero so porok meščani slovenske narodnosti, isto tako ko oni, izdali le z nemškim tekstom.

Ta ukrep predložil se je tudi vladi v nemškem jeziku, a vendar ista ni spoznala za potrebno, varovati interesov velike večine Ljubljanskega prebivalstva s tem, da bi bila zahtevala naj se nemški tekst preloži in srečke izdajo tudi v slovenskem jeziku. Bilo je to za mestnega zastopa, ki je vedno in o vsakej priliki z nogami teptal pravice slovenskega jezika, ne pa jednako sedanjemu skrbel zato, da se v magistratnem uradovanju strogo izvršuje ravnopravnost gledé obeh deželnih jezikov.

Še jedna okoliščina je, na katero se je ozreti finančnemu odseku. V že omenjenem oficijoznem članku bilo je tudi rečeno, da se mora zavoljo važnosti Ljubljanskih sejmov in zaradi obiskovalcev njihovih, ki slovenskega jezika neso zmožni, izgotoviti tržni red tudi v nemškem jeziku. Ker pa na sejm v Ljubljano prihaja tudi mnogo nemškega občinstva, posebno Italijanov in Hrvatov, imela bi v daljši konsekvenci tega čudnega utemeljevanja c. kr. deželne vlade tudi dolžnost zaslužitvi mestnemu zboru, da tržni red izgotovi tudi v italijanskem in hrvatskem jeziku.

Finančni odsek tedaj misli, da je visoka c. kr. deželna vlada postopala v tem oziru čisto neopravičeno in nepostavno, ker je hotela mestnemu magistratu predpisovati, v katerem jeziku mu je uradovati in je tako posegla v kompetenco mestnega zbora, kateri jedini ima le določevati o agendah lastnega delokroga.

To ravnanje visoke c. kr. deželne vlade finančni odsek obzahuje tudi zato, ker je uzrok, da se je zopet za nekoliko mesecev zavlekla tako važna stvar, kakor je tržni red in klavnični regulativ, ter s tem mesto oškodovalo v gmotnem oziru. Sicer se je klavnični regulativ predložil visokej c. kr. deželnej vladi le zato, ker se nekatere njegove določbe ozirajo na tržni red, pravico upeljati ga pa ima mestni zbor brez posebnega dovoljenja c. kr. deželne vlade.

Z ozirom na vse povedano stavi torej finančni odsek naslednje predloge:

1. Tržni red, katerega sedanji §§. 9—20 se spremené v §§. 1—12, predloži se visokej c. kr. deželnej vladi še jedenkrat v potrjenje le v slovenskem jeziku z opravičenjem v smislu predloženega utemeljevanja.

2. Ko bi visoka c. kr. deželna vlada ne hotela rešiti samo v slovenskem jeziku predloženega jej tržnega reda, imajo se storiti vsi zakoniti koraki za obvarovanje pravic mestnega zbora kot faktorja, kateri jedini ima odločevati o uradnem jeziku mestnega magistrata.

3. Klavnični regulativ, obsegajoč splošne določbe v §. 1 do 8, opravični red v §. 9—24 (na-

jočej se nevihti in prerokovalnem glasu Onufrevne, mrzlično pretresla. Zobje so mu žebliali.

Nu, kaj, oče? — rekla je Onufrevna z mehkejšim glasom, — kaj ti je? Ali si zbolel ali kaj? Ali sem te jaz tako prestrašila? Ne obupuj, potolaži se, oče, četudi so tvoji grehi veliki, božje usmiljenje je še večje!

— Samo skesaj se, in nič več ne greši! Tudi jaz molim noč in dan in bodem še vedno bolj molila. Kaj govoriš? Rajši sama ne pojdem v nebesa, da bodem le tebi izprosil izveličanje!

Ivan je pogledal na svojo paznico, — ona se je nasmehnila, a smeh ni bil prikupljiv na njenem surovem obrazu.

— Hvala, Onufrevna, hvala; meni je lažje; pojdi z Bogom!

— Tebi je lažje! Kako se zopet tolažiš, kam je prešel ves strah! — še pregnati me, si se zmisli: pojdi z Bogom! A ne zanašaj se na božjo prizanesljivost. Za tebe bode tudi gospod Bogu zmanjkalo usmiljenja. On se bo obrnil od tebe, a satan sel bo razveseljen v te. No, zopet se je začel tresti! Izpij malo zbitenjk (pijače iz medú, vode in lavorjevih peres), pa ti bode bolje. Le pij zbitenjko,

mesto dosedanjih §§. 37, 38) in klavnično upravo v §§. 27 do 36 (namesto dosedanjih §§. 39—48) ne predloži se visokej c. kr. deželnej vladi, temveč izda se kot v lastni delokrog spadajoča zadeva in uvede v veljavo najkasneje s 1. majem 1884.

O predlogih finančnega odseka prične se jako zanimiva debata, o katerej poročamo podrobneje prihodnjic.

Mestni odbornik g. Murnik predlaga, naj bi se tržni red in klavnični regulativ natisnil in obravnaval še le v prihodnjem seju. Ta predlog ostane v manjšini.

Odbornik F. Ravnihar priznava, da so predlogi finančnega odseka jako patrijotični, a preresolutni. Ustrezati se mora zahtevi vlade, ker ima pravico to po §. 70 obrtnega reda, tedaj naj se izroči nemški prevod tržnega reda s protestom c. kr. vladi. Ko pride ta predlog na glasovanje ne glasuje nikdo zanj, celo gospod predlagatelj Ravnihar sam ne. Dr. Zarnik in poročevalec finančnega odseka Hribar pa v izvrstnih govorih pobijata predloge gg. Murnika in Ravnihara.

Za danes, ker vemo, da se zato zanima ne le Ljubljansko, ampak vse slovensko občinstvo. Ker je to vprašanje vitalno, povemo le, da so se predlogi finančnega odseka, in sicer vsi trije vsprejeli, prvi z desetimi proti 6 glasom. Gospod župan Grasselli kot predsednik ni glasoval.

Ker je prvi predlog finančnega odseka bistveno važen, zabeležimo tudi, da so proti predlogu finančnega odseka glasovali: gg. Murnik, Križnar, Ravnihar, Žužek, dr. Mosche in Kušar. Za predlog so glasovali: gg. Hribar, Petričič, Ledenik, Peterca, Goršič, dr. Zarnik, dr. vitez Bleiweis, Trsteniški, Pakič, Kolman in dr. Dolenc. Gospod profesor Šuklje, sicer jako vztrajen odbornik, pa je sejo zapustil pred obravnavo tega važnega predmeta, po domače rečeno jo je — odkuril!!

Govor poslanca dra. Vitezića

v državnem zboru v 14. dan marca.

(Dalje.)

Predno dokažem te svoje trditve, dovoljujem si, pokazati jedro italijanske politike, katero priporočajo konservativni državniki, katerih najodličnejši zastopnik je baš Bonghi. „Italija“ — pravijo ti ljudje — „mora si želeti močno in prijateljsko Avstrijo, da ne dobi Nemčije ali pa Rusije za sosedo; zlasti treba Avstrijo na vzhodu, da prodre do Soluna. Kadar Avstrija svoje ozemlje razširi do Egejskega morja, odstopila bode prijateljskim dogovorom južno Tirolsko in Primorsko.“ Na strani XXXIII. piše ta državnik (čita): „Nam je na korist, če se Avstrija še nadalje proti jugu po zapadnih delih Turčije širi. Tako dobi Rusiji nasproti stransko postojanko, zagradi in zastavi jej Jadransko morje in postane tudi Nemčiji nasproti jačja. Mi jej moremo pri tem pomagati pod tem pogojem, da se širi po deželah zadaj za Dalmacijo in prodre do Egejskega morja, nam pa ob tem morji, ki je nekdanje bilo vse naše, prizna večji in boljši del, nego ga imamo sedaj. Bonghi izraža v istem pismu upanje, „da bode na narodnostnih načelih osnovana italijanska država

dragi oče! Tvoj oče jo je tudi pil, Bog mu daj nebesa! Tvoja mati je tudi, Bog daj njenej duši večni mir, ljubila zbitenjko. Ž njo so jo napojili prokleti žujski.

Starka je umolknila, kakor bi jo bil zapustil spomin. Oči so se jej zmračile, in začela je zopet gibati z ustni, zmahujoč z glavo.

Pri tej priči streslo se je okno. Ivan Vasiljevič je zatrepetal.

Starka se je prekrizala s tresočo roko.

— Vidiš, — rekla je, — dež se je ulil! Bliska se in grmi, Bog se usmili nas.

Nevihita je bila vedno hujša, in bliski so neprestano švigali, kakor goreče verige.

Kadar je zagrmelo, vselej se je stresel Ivan.

— Vidiš, kako te pretresa mraz, počakaj malo, da ti skuham zbitenjk...

— Ni treba Onufrevna, jaz sem zdrav...

— Zdrav! — Ne vidi se ti na obrazu. Uleži se v postelj in odeni se! Pa kako postelj imaš? Same deske. Ali ti to dopade? Ali se to mari spodobi carju? Taka postelj je za meniha, ti pa nesi menih.

(Dalje prih.)

svoje „naravne“ meje dosegla takrat, kadar bodo isterski Slovani poitalijančeni. V tej zadevi piše...

Predsednik (vmes): Prosim gospoda govornika, naj ostane pri stvari. Za me je jako sitno, ko moram opominjati, naj se pri stvari ostane. Ko bi se pri vsakem odstavku o vsem govorilo, kdaj bi bili gotovi? Saj govorimo vendar le o državnem proračunu ministerstva notranjih zadev.

Poslanec dr. Vitezić: Prosim, čestiti gospod predsednik, uvažati, da gre tu za moje dežele Istre najvitalnejše interese in da je danes pač na dnevnem redu, govoriti o politiki, ki se ondi tira. V deželnem zboru nemamo glasú, izpodili so nas iz zbora, tedaj naj mi bode vsaj dovoljeno, da tu svojo povem. Predsednik: To pa spada v deželni zbor, ne pa semkaj.

Poslanec dr. Vitezić (na dalje): Bonghi piše na XXIX. strani (čita): „Dobiti moramo boljše mej, nego so sedanje, in pravico imamo hoteti, da postane vsa pokrajina, ki je v geografičnem smislu nedvojbeno italijanska, tudi v političnem smislu italijanska. K temu pa treba, da napreduje italijanski živelj v nekaterih krajih te dežele in ta smoter sme se na vsak način doseči le s popolnim ozirom na mejnarodne odnose in ne da bi se Avstrije moč spravila v opasnost, ali pa omajala.“ Tu se samo ob sebi uriva vprašanje, je li Avstriji na korist, poslušati te vabljive sirenske glase.

To je sicer vprašanje daleč sezajoče, katero bi zahtevalo več ur, da se dovoljno reši. Da pa ustrezem želji gospoda predsednika, bodem, ne gledé na druge razloge, katere bi mogel navajati, poudarjal samo važnost Trsta za razvoj avstrijske obrti in trgovine. Menim, da je vsa zbornica z menoj istega mnenja, da bi izguba tega pristanišča za Avstrijo bila nenadomestljiva. Ko bi tudi to hoteli puščati v nemar in se spustili v pogajanja o odstopu, kdo jamči Avstriji, da bi Italija povečana za južno Tirolsko in Primorsko, ne obrnila svojih poželjivih očí na vašo luko Reško, na hrvatsko Primorje in na Dalmacijo? Appetit nastane mej obedom.

(Dalje prih.)

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 19. marca.

Neskončno se vije debata o državnem proračunu. Vsaki dan seje po 5 do 6 ur, pa ni upati, da pride ta teden do konca. Še celo danes, ko po vsem Slovenskem praznujejo sv. Jožefa, zborujejo poslanci in ministra Conrada — božajo. Na levi in desni ni slišati nijednega glasú, kateri bi se pohvalno izrekli ali vsaj ne grajal učnega ministra. Nejevolja povsod in g. minister, namesto da bi se umaknil splošnemu nezaupanju, najde ravno v tej prikazni opravičenje samega sebe.

Greuter vselej zanimivo govori in da si se že dvajset let bojuje za svoje nazore, da bi praktično kaj dosegel, vendar ne omaga in ne odjenja. Kritika o lanskim škandalih na Dunajski univerzi je hudo razburila Suessa in druge Dunajske profesorje, za g. ministra pa tudi ni bila laskava, ker je kazala, da nema nobene avtoritete.

G. minister se je tedaj oglasil in dlje časa govoril in sicer po svoji stari navadi tako, da nikomur ni bilo po volji.

Ker se mu je večkrat očitalo, da se je baje on sam na pol Slovenca imenoval, dejal je Conrad, da je pred vsem Avstrijec, potem po rodu Štajerec in da so na Štajerskem Štajerci, naj govore nemški ali slovenski. G. minister je trdil, da zna slovenski in da ga to veseli. Zastran slovenskih paralelk v Mariboru, Celji in Gorici je minister rekel, da se bo moralo počakati na skušnjo v Ljubljani. Sicer pa se gotovo na spodnjem Štajerskem nič tacega ne bo ukazalo, kar bi bilo proti nemškemu elementu ali kar bi kazalo, da se ne spoštuje tista visoka vrednost, katero polaga vse slovensko ljudstvo na spodnjem Štajerskem na znanje in priučenje nemškega jezika.

K debati o vseučilišču se je dal upisati tudi g. poslanec Raič. Nasvetoval bode resolucijo, da se naj na Graški univerzi ustanové tri stolice s slovenskim učnim jezikom za predmete justicijalnega državnega izpita. Leta 1870. je tačasni minister Stremayr postavil vsled cesarskega ukaza v proračun 3600 gld. za tri slovenske stolice na Graški univerzi, budgetni odsek pa je zbrisal ta znesek. G. Raič se bode sklical na tisti cesarski ukaz.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. marca.

Kakor poročajo „Nar. Listy“ hoteli so česki poslanci Trojan, Gregor, Adamek in Heller vprašati vlada pri obravnavanju v državnem zboru o potrebnih za česko vseučilišče, kdaj da misli preklicati znano naredbo o izpitih, ki ponižuje česko vseučilišče. Ker so pa profesorji česke pravoslavne fakultete izjavili, da se po njih mnenju mora ohraniti ta naredba, so pa to opustili, ker bi jim bil utegnil minister Conrad odgovoriti, da so se korifeje česke znanosti izrekle za to naredbo. Da se pa doseže enakost obeh vseučilišč, priporočali so česki profesorji, naj se zaukaže, da se na nemškem vseučilišču izprašuje v enem predmetu v češčini. Da se to ne bo zgodilo, to vsakdo ve, in kak hrup bi pa tudi nastal med levicariji, ko bi se vlada predznila kaj takega storiti.

Vnanje države.

Srbska vlada misli skupščini predložiti novo razdelitev dežele v okraje, ker je sedanja, ki izvira še iz turških časov, jako nepraktična. Nova razdelitev se bode ozirala na to, da bodo vsi okraji skoro jednako veliki, da bodo uradi, kolikor je moč, sredi okrajev in se bode število okrajev nekoliko zmanjšalo.

Ministerski predsednik je naročil komisiji štirinajstih članov, da priredi vse priprave k prihodu avstrijskega cesarjevice in nadvojvodinje Štefanije.

Na mesto odpoklicanega ruskega rezidenta v Cetinju, Kojaundra, pride začasno Kričov, dosedaj konzul v Skadru.

Italijanska zbornica izvolila je Coppino za zborničnim predsednikom z 228 glasi, nasprotni kandidat Cairoli dobil je 145 glasov. Coppinijevo kandidaturu podpirala je vlada.

Vojaška oddelka francoskih generalov Négrerie in Briera došla sta redno kitajsko vojsko pri Philang-Huang in jo pregnala iz njenih pozicij. Kitajci popustili so topove, mine in zastave. — République Française pravi, da zdaj, ko je dokazano, da so se Kitajci udeležili boja, smejo Francozi zahtevati vojno odškodnino od Kitajca in preponderanco Francije čez ves Tonking. Nek drugi francoski list pa poroča, da Francija skuša s Španijo skleniti zvezo za zavarovanje njihovih posestev v Aziji, zlasti, ker bosti Nemčija in Anglija gotovo nagovarjali Kitaj k uporu.

Francoska zbornica je vsprejela celi šolski zakon s 396 proti 109 glasom.

Zdravje angleškega ministerskega predsednika Gladstona se je nekoliko izboljšalo in je upanje, da bode kmalu okreval. V nedeljo bil je ministerski svet sklican za to, da se je posvetoval, kaj storiti, ker Francija boče posesti dva majhna otoka ob izhodu Rudecega morja, katera jej je sultan nekdanj odstopil. Francija navaja temu ta povod, da ima sedaj velike interese v orijentu in ob Rudečem morju radi Tonkinga. — Položaj Angležev se pa vsled poslednje zmage ni dosti izboljšal in Osman Digma še nikakor ni izgubil poguma in se pripravlja k novim bojem. Dalje prodiranje Angležev v gore bilo bi jako nevarno. Proklamacije admiral Heveta, ki razpisuje na Osmana Digma glavo 5000 tolarjev, ni odobrila angleška vlada, kajti neče si zapreti pota, pogoditi se z njim mirnim potom, ako bi se dalo, če tudi je Osman morilec, kajti dal je umoriti dva angleška posla. Položaj je jako kritičen. Celo Angležem prijazni šejki bojé se svete vojske. Anglija si neki prizadeva pridobiti Abesinijo na svojo stran. Hewett in Speedy sta neki pooblaščenca, skleniti z Abesinijo prijateljsko zvezo ter jej odstopiti nekaj ozemlja ob Rudečem morju in velik del Sudana. Revolucionarno gibanje pa že prestopa Rudeče morje in turška vlada je že bila prisiljena v Meku in Taifu pomnožiti svoje garnizije, in je zaprla več Mahdijevih privrženecv. Kakor se poroča iz Suakima odrinilo je v torek 600 pešcev in 300 konjnikov in jeden oddelek ženijskih čet v 11 milj od Suakima oddaljeni Hauduk pod poveljstvom generala Stewarta, da začasno zasede ta kraj in ga pripravi za brambo. Po najnovejših poročilih iz Kajire je zveza od Berberja dalje pretrgana in Beduini ki so zasedli Nilov slap pri Sebnu, zabranjujejo promet po Nilu. Batekov rod pripravlja se, napasti Šendi.

Dopisi.

Iz Žavca 16. marca. [Izv. dop.] Iz Žavskega trga malo kedaj dobite poročil, opisal bodem torej danes malo naše društveno življenje. Imamo tukaj od maja 1881. posojilnico, katera prav dobro napreduje in ima do konca 1883 648 gld. 30 kr. I. in 655 gld. 95 kr. II. rezervnega fonda. Posojilnica obrestuje vloge po 5% in posojuje po 7%; omeniti je še, da posojilnici do sedaj ni bilo treba, pri katerem kreditnem zavodu denarja iskati, temveč bilo je zmirom domačih vlog dosti. Ravnateljstvo je imelo za trud 140 gld. remuneracije, katero so pa blagi gospodje dobrovoljno naklonili in sicer: 50 gld. Žavski požarni bramb; 20 gld. društvu za konjsko dirko; 25 gld. društvu za olepšanje Žavskega trga; 30 gld. Žavskejš šolskejš biblioteki in 15 gld. za sadni

šolski vrt. Naj boče tukaj gospodom dariteljom posebno g. Hausenbichlerju in Grohmanu izrečena najtoplejša hvala.

Drugo jako važno društvo je „Južnoštajersko hmeljarsko društvo v Žavci“, katero šteje 200 udov in dela prav žilavo na prosep hmeljarstva. Delovanje društva je tako izvrstno, da nemški inozemski listi („Nürnberg. allg. Brauer- und Hopfenzeitung“) pozornost na južnoštajerski hmelj obračajo in domače hmeljereje spodbujajo, naj zvestejše in pazljivejše ravnaajo pri nabiranju, sušenju itd., ker so jih mladi južnoštajerski hmeljerejci že prekosili!!!

Letos bode Savinjska dolina, ako Bog da, že 5000 stotov hmelja imela in je vprašanje po našem domačem hmelji zmirom živahnejše. Tudi vrbe smo začeli saditi in je neutrudljivi gospod Hausenbichler, kateri je duša vsem društvom v lani na tržskem posestvu 17.000 vrbovih sadik za poskušnjo nasadil, katere so v prvem letu 1—3 metre visoke šibice pognale; tudi letos se bode v novo 6—7000 sadik posadilo.

Dalje imamo društvo za konjske dirke v Žavci, katero priredi vsako leto konjsko dirko. Vrh tega se je tukaj ustanovilo društvo za olepšanje trga, katero šteje okoli 40 udov.

Imamo tudi požarno brambo, katero ima čez 35 udov, mlado pevsko društvo, katero dobro napreduje in je že dvakrat v javnost stopilo, po zimi staro strejsko društvo. Tudi je v Žavci sedež društva rudečega križa za okolico Celjsko. Vidite toraj, da imamo dosti življenja in javnega dela, a dobili smo sedaj še več:

Po novi obrtni postavi morajo obrtniki mej seboj zadrage ustanoviti in ste se 2 zadrugi za občine Petrovce, Pirešice, Griže, Žavec, St. Peter, St. Paul in Gutovlje v Žavci že ustanovili in sicer zadruga kovačev, krojačev, mizarjev itd., katere načelnik je gosp. J. Narako v Žavci in zadruga gostilničarjev, katere načelnik je gosp. J. Hausenbichler; obrtniki Savinjski se neso dali, akoravno se je na to delalo, Celju priklopiti, tudi trgovska zadruga za okolico Celjsko ima svoj sedež v Žavci, načelnik jej je gospod Jakob Janič.

Kakor torej vidite, so Žavčani dosti dela na rame vzeli in bodo vstrajno naprej delali, pri priliki vam o delovanju teh društev več pišem.

Domače stvari.

— (Dopolnilne volitve v mestni zbor Ljubljanski) so po predlogu personalnega in pravnega odseka (poročevalec dr. Zarnik) za III. razred v 21. dan aprila; za II. razred v 22. dan, za I. razred v 24. dan aprila. Izvolitev volilnih komisij prepustil je mestni zbor gosp. županu. Reklamacij prijavi la sta gg. Murnik in Pakič 9 in so se vsled teh upisali mej volilce I. razreda gg.: Jurij Zajec, Viktor Rohrmann in Josip Bernard ml. — Izmed ostalih reklamovanih bila sta dva volilca že v I. razredu, štirje pa ostanejo v drugem razredu oziroma nemajo volilne pravice, ker ne stanujejo v Ljubljani.

— (Veliki koncert) prirejen včeraj v redutnej dvorani po pevskem zboru Čitalnice Ljubljanske izpal je sijajno. Vojaška godba 17. pešpolka pod vodstvom kapelnika g. Nemrave izpolnila je z običajno preciznostjo tri točke programa. Novost bila je g. V. Parme lepa skladba: „Slavnostna potnica v spomin 600 letnice pripadanja Kranjske k Avstriji“, posebno dovršeno pa se je svirala ouvertura k operi „La gazza ladra“. Mej pevskeimi točkami bil je prvi A. Nedvčda „Gospodov dan“, izredno lepa nova skladba, pri kateri je nastopil naš mešani zbor. Petje vzbudilo je navdušeno pohvalo in gospicam (bilo jih je 20) gre še posebna priznanje za to, ker so z jednako in elegantno opravo skrbele za mičen in slikovit utis. F. S. Vilharjevo „Zapuščeno“, rekše „Nezakonsko mater“, pel je g. Meden, na glasoviru pa spremljal g. R. Bežek. G. Meden je kot solist itak že poznat in gotovj smo, da bi bil njegovega petja vesel g. skladatelj sam. Razumeva se, da je izzval burno ponavljajoče se priznanje, vsled katerega je kot dodatek še pel krasno Vilharjevo skladbo „Ružici“ (besede Harambašičeve), v kateri je posebno srečno ubran narodni duh. Nedvčdov zbor „Slovo“ zvršil se je po moškem zboru izbornu, isto tako šesterspev iz Lortzingove opere „Car in tesar“, pri katerem so sodelovali najboljši pevci gg.: Razinger, Pribil, Štamcar, Juvanec, Nolli in Pater-noster. Vse dosedaj navedene točke žele so veliko in iskreno pohvalo. Pravo navdušenje pa je vzbudila A. Foersterja prekrasna skladba „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij“ za moški, mešani zbor in za veliki orkester. To bil je izreden užitek, ne le, da je skladba izredno srečna, je tudi v njej velik kos naše glasbene zgodovine. Učinek bil je skoro omamljiv. Pevskemu zboru čestitamo na tem vspehu. Koncert bil je dobro obiskovan, dasi smo pogrešali mnogo narodnih dostojanstvenikov, ki so včeraj pozabili na svojo narodno dolžnost.

— (V nadzorništvo za meščansko premoženje) v Ljubljani izvoljeni so za dobo šestih let na predlog personalnega odseka (poročevalec g. dr. Dolenec) gg.: Vaso Petričič, Gašpar Ahčin, Srečko Nolli, Gašpar Jemc, Jože Ribič in Andrej Zakrajšek.

— (Serenado) napravili so v 18. dan t. m. vodji slovenskega gledališča, gospodu dru. Josipu Staretu pevci dramatičnim predstavam, katere se je udeležilo preko 30 pevcev pod vodstvom g. Justina. Pele so se tri srečno izbrane pesni prav spretno. Petje in bakljada privabila je mnogo občinstva ob Starétovej hiši. Godovnik se je vidno ginjen zahvalil svojim pevcem. Potem je stopil režiser g. Jos. Kocelj na čelu odposlancev dramatičnega obojja in tako-le čestital svojemu vodji: „Blagorodni gospod doktor! Usojam se v svojem imenu kot nestor slovenskih igralcev in kot režiser, združen z odposlanci dramatičnega obojja, a ne, ker je običajno, ampak iz srčne udanosti s toplim čuvstvom in presrečno hvaležnostjo povodom Vašega imendana, čestitati z dna srca blagorodnemu našemu dobrostnemu in velespoštovanemu, ljubljenu vodji slovenskega našega gledališča. Ker je pa že usoda odločila milemu našemu narodu, da je ubožen, žrtvovati se ima vsakdo, kdorkoli dela na razvoj znanstva in umetnosti, koliko večja sta tedaj požrtvovalnost in trud, ki jo prouzročata, Vam blagorodni gospod doktor v smoter razvoja dramatike slovenske, a dosegli ste s skromnimi našimi močmi s svojo jekleno vztrajnostjo, z neumornim delovanjem in žarečo ljubeznijo za našo sveto stvar uspehe, na katere smete ponosni biti. Vaše ime lesketalo se bode z zlatimi črkami v povestnici dramatičnega društva. Zakličem Vam torej z dna srca: Bog naj našega ljubljene-gospoda vodjo na slavo naše dramatike, na veselje svoje rodbine in našo radost še dolgo ohrani v trdnem zdravju! Bog Vas živi mnogo let!“ Godovnik se je v daljšem ginljivem govoru zahvaljeval, bili so to momenti, ko so svoji mej svojimi, ko seže vsaka beseda globoko v srce, ter ostane nepozabljiva.

— (Magistratni kancelist) g. A. Podkrajšek, ki je služboval pri Ljubljanskem magistratu 45 let, bil je po mestnem zboru Ljubljanskem umirovljen z dosedanj letno plačo 625 gld.

— (Za mestna služabnika) pri Ljubljanskem magistratu, imenoval je mestni zbor v svojej zadnji seji na predlog pravnega in personalnega odseka (poročevalec dr. Zarnik) Albina Jebačina in Frana Klopčič-a, oba rodom Ljubljancana z letno plačo 350 gld. in pravico do dveh petletnic po 30 gld.

— (Kranjsko ustanovo za invalide) v znesku 31 gld. 50 kr. podelil je mestni zbor mej dvajsetimi prosilci 77 let staremu invalidu Jarneju Klobčarju iz Bizovika.

— (Okrožna sodnija v Celji) konfiskacije „Südst. Post“ zaradi dopisa iz Slov. Bistrice ni potrdila.

— (V Trstu) razpočila se je pretekli ponedeljek ob 8^{3/4} zvečer pred namestništvom papirnata s smodnikom napolnena in z žico povita petarda. Škode ni bilo nikake.

— (Iz Žirov) se nam piše: Danes 18. t. m. zbudil nas je ob 5. uri krik, da gori. Gorelo je pri županu v Žireh. Razen hiše in hleva zgorel je tudi 8letni sin Jožek. Starejši sin Anže leži opečen v smrtnih bolečinah. Zažgala je baje neka blazna ženska, katero je župan imel v oskrbništvu. Smehljaje je povedala žandarjem, da je ona zažgala. Ko bi bilo količkaj vetra, pogorela bi bila vsa vas. Brizgalnice pa še zdaj menda ne mislijo napraviti? Župan je zavarovan.

Tržno poročilo.

Tedensko poročilo tvrdke Sch & W. na Dunaj-i dné 15. marca 1884.

Situacija na našem žitnem trgu se je od našega zadnjega poročila izdatno spemila. Pod uplivom mlačnih drugozemelskih poročil, lepega vremena

in precejšnjih realizacij blaga prodanega na čas, je cena pšenice jako upešala. Mlini, kateri so pretežni teden dobro po blagu povpraševali, opustili so sedaj vse kupovanje, tako da sosebno zadnje dni tudi pri 10 do 15 kr. znižanih cenah kaj prida kupčije ni bilo mogoče.

Kupčija za promptno blago je bila v teku tedna jako malenkostna, bolj živahna je pa bila kupčija na čas, na termine.

Pšenica za spomlad držali so začetkoma po gl. 10, povišala se je pa pozneje do gl. 10-07, vendar se je ta boljša cena le malo časa držala, ker spekulant na našem trgu nič kaj z veseljem neso prevzemali zapadlih ali odpovedanih terminov. Kurs pšenice za spomlad bil je vsled tega, včeraj že gold. 9-75.

Rž poslabela se je v ceni, zaradi znižanih pšeničnih cen tudi za par krajcarjev.

Ječmen je bil vsled lepega vremena dobro ponujen, ker je pa primanjkovalo kupcev, se še za znižano ceno ni nič kaj dobro prodajal.

Oves se je tudi slabše prodajal in je tudi par krajcarjev ceneji.

Ripsovo seme prodajalo se je na čas, vsled poročil drugih trgov, cene pale so z gl. 14-50 na 14-30 do 14-25.

Na današnji žitni borski se je promptna pšenica jako počasno prodajala in je bila cena zopet do 10 kr. nižja. Od spomladanske pšenice odpovedanih je bilo 30.500 metričnih stotov, prevzeli so jo več noma tukajšnji spekulant. Cena bila je od gl. 9-75 do 9-85.

Rž, ogerske blago, dosegla dobre cene.

Ječmen, sicer malo ponujen pa tudi malo vprašan — cene malo mečje.

Oves in koruza obdržala sta stare cene pri neznatnej kupčiji.

Mi notiramo danes, kot temelj Dunaj:

Pšenica: Tiška 76 do 78 ko. gl. 10-35 do 65, Banaška 76 do 78 ko. gl. 9-90—10-50, zgornja Ogerska rudeca 76 do 79 ko. gl. 10—10-50, rumena in melirana 76 do 78 ko. gl. 9-80—10-20.

Rž 71 do 72 ko. gl. 8-70—9—, Valaška 8-15—20.

Koruza 6-85—90, Oves ogerski, srednje blago, 7-45—7-55, spajkijan 7-55—7-70, najfiniji do 7-80.

Termini: pšenica za spomlad 9-80—83, pšenica za meseca maj, junij 9-98—10, pšenica za jesen 10-40—0-42 rž za spomlad 8-17—8-20, rž za meseca maj in junij 8-28—8-32, rž za jesen 8-22—8-25, oves za spomlad 7-48—7-50, koruza za maj junij 6-93—6-95, ripsovo seme za meseca avgust in september 14-1/4 — 14-3/4.

Tuji:

dne 19. marca.

Pri **Slonu**: Schrubary z Dunaja. — Mattesich iz Maribora. — Amellini z Dunaja. — Geza pl. Latinovits iz Budimpešte.

Pri **Mallé**: Hönigsfeld z Dunaja. — Schuster iz Trsta. — Roggy iz Schlestadta. — Koaš iz Trsta. — Küll z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
18. marca	7. zjutraj	741-92 mm.	0-0°C	sl. vzh.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	739-96 mm.	+ 17-3°C	z. zah.	jas.	
	9. zvečer	740-46 mm.	+ 9-0°C	sl. zah.	jas.	
19. marca	7. zjutraj	740-54 mm.	+ 5-6°C	sl. vzh.	d. jas.	0-00 mm.
	2. pop.	738-78 mm.	+ 19-3°C	z. zah.	jas.	
	9. zvečer	739-18 mm.	+ 9-8°C	prezv.	jas.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala + 8-8° in + 11-6°, za 5-3° in 8-0° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 18. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	8	12
Rež,	5	69
Ječmen	5	20
Oves,	3	25
Ajda,	5	69
Proso,	5	69
Koruza,	5	53
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	4
Maslo, kilogram	1	6
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	60
" povojen,	—	72
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	62
Telečje	—	60
Svinjsko	—	64
Koštrunovo	—	40
Kokoš	—	55
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	23
Slama,	2	5
Drva trda, 4 kv. metre	7	50
" mehka,	4	50

Dunajska borza

dne 20. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	75	kr.
Srebrna renta	80	95	"
Zlata renta	101	90	"
5% marcna renta	95	30	"
Akcije narodne banke	845	—	"
Kreditne akcije	323	90	"
London	121	45	"
Srebro	—	—	"
Napol.	—	61 1/2	"
C. kr. cekini	—	68	"
Nemške marke	—	20	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123	"
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	170	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	—	"
Ögerska zlata renta 5%	122	20	"
" papirna renta 5%	92	10	"
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	88	65	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	75	"
Kreditne srečke	100 gld.	174	"
Rudolfove srečke	10	20	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	116	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	236	80	"

Kot učenec ali praktikant

vsprejme se dobro odgojen deček v nekej tukajšnji prodajalnici špecerijskega blaga in železa. — Natančneje se zve pri upravnistvu tega lista. (182—1)

Št. 139.

(183)

Razglas.

Prihodnji mesečni somenj v **Sežani** v 12. dan aprila, ki pride ravno na velike sobote dan, prenese se na soboto pred cvetno nedeljo, to je v **5. dan aprila 1884.**

Županstvo.

Velika zaloga

posebno dobrega belega ali rudečega

dolenjskega vina

od leta 1883, prva vrsta po 10 kr., druga vrsta po 11 kr. liter pri večji odvetji proti pošiljati posode. — Tudi izvrstne **štajerske** brez dima **suhe slive** se dobé po nizkeji ceni pri

A. Cvenkelj-nu

(173—2)

v **Sevnici** (Lichtenwald), Štajersko.

Zenitvena ponudba.

Samostojen, mlad, 30leten mož, lepe in prijetne postave, posestnik, gostilničar, trgovec itd., v lepem in prijetnem na Kranjskem, želi se koj po Veliki noči oženiti s pridno, pošteno in zalo Slovenko od 22 do 28 let staro, ki ima tudi nekoliko tisoč goldinarjev gotovine in veselje do gori imenovanega. Resne ponudbe, če je možno s fotografijo, pod šifro: „**S. Č. K.**“ vzprejema upravnistvo „Slov. Nar.“ (181—1)

Na plućah bolnim,

jetilnim i. t. d. priporoča se **brezplačno** izvrsten lek.

Na vprašanja odgovarja radovoljno (780—14)

Teodor Rössner v Lipskem.

5000

1 (788—28)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštenu povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Varstvena znamka št. 319 in 320.

Zaloga v Ljubljani pri **J. KLEBEL-nu.**

(168—2)

Pridelovalcem hmela!

Najboljše hmelove sadike

prodaja po ceni

(165—2)

Ignacij Schewes v Žateci (Saaz).

Trakuljo

(ploščnato glisto) prežene

dr. Bloch na Dunaji,

Praterstrasse 42, tudi pisмено. (90—4)

Kdo ima na prodaj

tramove,

9 metrov dolge in 16 do 25 cm. debele,

potem (176—2)

deske,

1/2 unče debele.

Ponudbe naj se pošiljajo v **Reko (Fiume)** pod naslovom **S. M., št. III2,** poste restante.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdočo sapo, napihnjenost, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vrani, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna **Gabriel Piccoli**, na dunajski cesti; lekarna **Josip Svoboda**, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna **Dom. Rizzoli**; lekarna **Josip Bergmann**. V Postojni: **Anton Leban**. V Gorici: lekarna **A. de Gironcoli**. V Ajdovščini: lekarna **Michael Guglielmo**. V Celju: lekar **J. Kupferschmied**. V Kranju: lekar **Drag. Šavnik**. V Kamniku: lekar **Josip Močnik**. V Radovljici: lekar **A. Roblek**. V Sežani: lekar **Ph. Ritschel**. V Črnomlju: lekar **Ivan Blažek**. V Škofjeh Loki: lekar **Karol Fabiani**.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnene besede: **Echte Mariazeller Magentropfen** — **Brady & Dostal** — **Apotheker**, sklenica mora biti zapečaten z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno **varstveno znamenje** in zavoj mora biti zapečaten z našim **varstvenim znamenjem**. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nima teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—131)

Pozor!

Poslednji čas se pogostem ponareja **splošno pripoznano Francovo žganje**, katero je bilo mnogokrat odlikovano ter je na najboljšem glasu in katero jaz izdelujem. Da se to zabrani, moral sem premeniti vigneto in na tej na modrej podlogi narisati vanjost moje hiše in to vse dati kot varstveno znamko upisati pri Budimpeštanski kupčijskeji in obrtnjeji zbornici.

Francovo žganje

kot moj izdelek se priporoča proti trganju po udih, mrazu, glavobolu, slabosti oči, otrpenju itd. Tudi se priporoča kot zobocistilno sredstvo, ker povečuje zobni lesk, utrjuje zobno meso in usta zadobé po izpuhtenji tega sredstva čist okus brez duha, pa tudi okrepcava lase in obvaruje luščenje kože. — Cena velikej steklenici 80 kr., manjšej 40 kr. — Nakazilo, kako rabiti, v magjarskem in nemškem jeziku, je z imenskimi izkazom mojih prodajalcev prirejano vsakej steklenici.

Brázay Kálmán, Budimpešta, IV., Muzeum-körut 23.

(168—2)